Dosarul nr. 2a-2618/2022 Prima instanță, jud. Alexei Maria
(2-21129438-02-2a-23062022)

DECIZIE

21 martie 2023 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău
În componenţa sa:
Preşedintele completului, judecătorul Iurie Cotruță
Judecătorii Ion Țurcan şi Liuba Pruteanu
Grefier Diana Vascan

Examinînd în ședința de judecată cererea de apel declarată de avocatul Ropot Veaceslav în interesele ********** împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 10 februarie 2022, emisă în cauza civilă nr.2-20446/2021, intentată la cererea lui ********** de chemare în judecată a SRL„Adenosar” cu privire la încasarea salariului, pierderilor cauzate pentru neachitarea salariului și compensarea prejudiciului moral, după expunerea esenței cauzei de către judecătorul - raportor Iurie Cotruță, a

c o n s t a t a t :

La 26 august 2021, ********** reprezentat de avocatul Ropot Veaceslav a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Adenosar” cu privire la încasarea salariului, pierderilor cauzate pentru neachitarea salariului, adaosului salarial și compensarea prejudiciului moral (f.d. 2-7).

În motivarea acțiunii a indicat că, la 16 iunie 2016 Gavriluța Grigore a fost angajat de către compania SRL „Adenosar” în calitate de șofer de rute internaționale, fapt care se confirmă prin înscrierea din Carnetul de muncă eliberat pe numele reclamantului și Ordinul nr.16/06-C din 16 iunie 2016. În obligația reclamantului intra transportarea diferitor mărfuri, garnituri, iar uneori și mijloace de transport (remorci). Pentru realizarea atribuțiilor de serviciu, Gavriluța Grigore ca și alți șoferi de curse internaționale din cadrul companiei erau salarizați în modul următor: Pentru fiecare cursă (deplasarea din Republica Moldova - spre Germania sau alte state și respectiv vice-versa reîntoarcerea din statul străin spre Republica Moldova) fiecare kilometru parcurs era achitat cu 0,10 euro/ km. Suplimentar, pentru fiecare încărcătură angajatorul a stabilit un adaos de 15 euro (reieșind din considerentul că lucru presupunea atenție la integritatea bunurilor transportate).

Relevă că salariul lunar plus adaosurile șoferului constituia între 1100 – 1200 euro, deoarece într-o lună se efectuau aproximativ câte 2 curse cu o remunerare de (500- 600 euro/cursa). În scopul ascunderii cuantumului salariului real și pentru a nu fi impozitați de stat în întregime administrația SRL ,,Adenosar" indicau în contractele de muncă a șoferilor un salariu denaturat de aproximativ 2000 lei, în circumstanțele în care o cursă durează până la 14 zile de muncă (transportare, așteptarea devamării, perfectarea actelor necesare, alte acțiuni) și nu poate fi achitat cu asemenea sumă simbolică de 2000 lei.

Indică că reclamantul a activat în cadrul SRL ,,Adenosar" până în luna iunie 2019, atunci când administrația companiei a refuzat să achite salariul pe luna mai 2019. Astfel, în luna mai 2019, Gavriluța Grigore a realizat ultima cursă Republica Moldova - Germania și respectiv vice-versa Germania – Republica Moldova, țară din care a transportat cu camionul Scania culoare roșie cu nr.VVS 235 în folosul companiei o remorcă nouă de tip Schmitz care valorează peste 35 000 euro. La staționarea în Cehia, atunci cînd reclamantul a oprit la parcare pentru necesități personale, doi indivizi au rupt sigiliul lateral la cele două roți de rezervă din spate a remorcii și le-au sustras. În acest sens, la întoarcere spre camion văzând lipsa acestor roți și sigiliul rupt pe asfalt, reclamantul a sunat angajatorului și a comunicat ce s-a întâmplat și că va chema poliția, la care administratorul a solicitat ca în nici un caz să nu cheme poliția. Necătînd la indicația angajatorului, reclamantul totuși a chemat poliția, care a întocmit un șir de acte inclusiv un act care constata dreptul SRL ,,Adenosar" de a încasa despăgubiri de 40000 crone, cu condiția că compania îndeplinea anumite formalități până la 7 iulie 2019, fapt care SRL ,,Adenosar" nu l-a realizat. Din teama că la data incidentului, poliția care va veni la fața locului și va solicita deschiderea remorcii unde se aflau 2 garnituri cu cablaje (care au fost descărcate ulterior în Orhei) și alte 2 garnituri (descărcate în Chișinău) care nu erau permise a fi transportate conform regulilor (până când remorca nu era înregistrată oficial și a trecut verificarea tehnică), astfel de fapt SRL ,,Adenosar", fără a comunica reclamantului, l-a pus în pericol. Conform Foii de parcurs din 24 mai 2019 s-a constatat că reclamantul a efectuat o cursă de 5273 kilometri, pentru care SRL ,,Adenosar", datora: Salariu de 5272 km x 0,10 euro/ km = 527,2 Euro (echivalentul a 10921,55 lei). Adaosul salarial încărcături x 15 euro / încărcătura = 60 euro (1243,44 lei).

La începutul lunii iunie 2019 atunci când urma a fi achitat salariul și adaosul de companie, ultimii au început să-l preseze pe Gavriluța Grigore să întoarcă valoarea celor două roți sustrase de persoane neidentificate în Cehia, declarând că el urmează să răspundă material pentru dispariția roților și că nu-i interesează că nu este vinovat.

La data de 1 iulie, 2 iulie și ulterior 8 iulie 2019 administrația SRL ,,Adenosar" a început să-l amenințe pe reclamant expediind prin programa

WhatsApp 2 mesaje prin care îl presează să întoarcă banii pentru anvelopele sustrase în suma de 1040 euro și invocă suplimentar o sumă inventată de 466 euro (drept restanță la un avans dintr-un salariu), la care reclamantul refuză aceste achitări solicitând prezentarea dărilor de seama pe ultimele două luni de la contabilitate în privința verificării restanței susmenționate. Așadar, este cert că SRL „Adenosar" începînd cu 01 iunie 2019 până în prezent 25 august 2021 nu a achitat salariul de 527 euro (echivalentul a 10921,55 lei conform cursului B.N.M de la 25.08.2021) acumulând până la moment pierderi cauzate de neachitarea la timp a salariului în mărime de 112,44 euro, echivalentul a 2330,21 lei. Nici Somația din 04 ianuarie 2021 privind achitarea amiabilă a salariului, cu regret nu a dat efect, deoarece pîrîta nu a oferit nici un răspuns în acest sens, motiv pentru care adresarea în instanță este unica soluție eficientă.

Solicită admiterea cererii de chemare în judecată; încasarea din contul SRL „Adenosar" în beneficiul reclamantului a salariului pentru luna mai 2019 în mărime de 527 euro, echivalentul a 10921,55 lei; a pierderilor cauzate de neachitarea la timp a salariului în mărime de 112,44 euro, echivalentul a 2330,21 lei; a adaosului la salariu în mărime de 60 euro, echivalentul a 1243,44 lei; încasarea prejudiciului moral în mărime de 500 euro, echivalentul a sumei de 10 362 lei precum și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei.

La data de 13 decembrie 2021 reprezentantul pârâtului SRL „Adenosar", avocatul Oleg Tănase a depus referință, solicitând respingerea acțiunii ca nefondate.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 februarie 2022, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de ********** împotriva SRL "Adenosar" cu privire la încasarea salariului, pierderilor cauzate pentru neachitarea salariului, adaosului salarial și compensarea prejudiciului moral, ca fiind neîntemeiată (f.d. 113, 118- 124).

La data de 14 februarie 2022, în termen legal, prin intermediul cancelariei Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, apelantul **********, din numele reprezentantului său, avocatul Ropot Veaceslav a declarat cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral. Concomitent, a invocat că, motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază cererea de apel vor fi incluse într-o cerere de apel motivată, supă data întocmirii hotărârii integrale (f.d. 116- 117).

Prin încheierea din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de ********** împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 februarie 2022, oferind apelantului, un termen rezonabil de 10 zile din data recepționării prezentei încheieri, pentru a depune, prin intermediul biroului de audiență al Curții de Apel Chișinău, a cererii de apel motivată.

La 30 august 2022, în interiorul termenului acordat avocatul Ropot Veaceslav în interesele ********** a depus cerere de apel motivată (f.d.134-141).

Manifestându-și dezacordul cu soluția primei instanțe, în motivarea apelului a reiterat că conform Contractului individual de muncă nr. 16/06 din 16.06.2016, se constatată că reclamantul a fost angajat oficial de către compania S.R.L Adenosar în calitate de conducător auto de curse internaţionale (şofer de curse lungi) .

Analizând pct.10 al contractului în cauză constatăm că angajatorul i-a stabilit reclamantului un salariu formal care în mărime brută echivala cu 3400 lei/ lunar şi care de fado era diferit de cel achitat reclamantului în realitate după formula 1 km x 0,10 euro, adoptată de şi de alte companii de expediție.

Mai mult decât atât, inclusiv frecvența achitării salariului era diferită de cea indicată în contractul de muncă , ori ********** era achitat de fiecare dată când realiza o cursă (adică era remunerat o dată la 14 - 15 zile), cuantumul remunerării oscilând între 500-700 euro/ cursă , cea ce lunar constituia 1100-1200 euro iar uneori şi mai mult.

Comunică că fiind audiat în calitate de martor cet. Gurduială Ruslan a declarat în cadrul ședinței judiciare din 30.12.2021, că a activat împreună cu reclamantul în cadrul aceleiași companii.

Suplimentar, a precizat că la angajarea unui șofer de curse lungi, viitorul salariat trebuia să întocmească din start o cerere de demisie până a semna contractul de muncă cu S.R.L ,,Adenosar”.

Salariul pe care îl încasa dumnealui în calitate de şofer de curse lungi în cadrul S.R.L Adenosar era echivalent cu 1 km x 0,10 euro, fiind achitate de angajator inclusiv un adaos salarial echivalent cu 30 euro pentru o încărcătură ca stimul pentru integritatea mărfii.

A precizat că angajatorul, sub diferite pretexte realiza rețineri din salariile șoferilor motiv pentru care mai mulți șoferi aproximativ 6-8 persoane au plecat pe perioada anului 2019 din cadrul companiei. A mai atras atenție că motivul plecării sale din cadrul acestei funcții a fost refuzul S.R.L Adenosar să-i achite salariul restant de aproximativ 200 euro.

A menționat că salariul stabilit în contractul de muncă în cuantum de 3400 lei lunar nu este unul real, deoarece achitările salariate se efectuau direct salariatului în mână care ajungeau până la 1500 euro lunar.

A precizat că nu ar fi lucrat în cadrul S.R.L ,,Adenosar” în genere cu un salariu de 3400 lei / lunar, mai ales că este un lucru ce implică responsabilitate şi aflarea șoferului timp de aproximativ 28 de zile în deplasare, fiind departe de familie.

A menționat că potrivit Extraselor electronice a ofertelor de angajare a companiilor de expediție prezentate instanței de partea reclamantă şi anexate la

materialele cauzei civile la 16.12.2021, se constată că mărimea salariului pentru același gen de activitate (expediţie / şofer de curse lungi) constituie între 1500 euro până la 2800 euro / lunar.

Așadar, alte surse arată cert că angajatorul S.R.L Adenosar, a denaturat în mod cert mărimea salariului din Contractul individual de muncă nr. 16/06 din 16.06.2016 probabil de a nu achita impozite mari.

În ce privește verificarea circumstanței privind neachitarea salariului pentru luna mai 2019 şi a altor plăti de către partea pârâtă şi motivele care au stat la baza acesteia, constatăm următoarele :

În cadrul ședinței judiciare din 30.12.2021 stabilită pentru orele 11:00, reprezentantul companiei pârâte S.R.L Adenosar, avocatul O.Tănase nu a putut răspunde la întrebarea adresată de partea reclamantă „dacă există vre-o dovadă sau un act care să confirme faptul achitării salariului" menționând de câteva ori doar că S.R.L „Adenosar" nu are restanțe față de reclamant.

Un alt aspect important constituie şi fapt că partea pîrîtă în încercarea de a-şi acoperi culpa neachitării salariului cuvenit pe bună dreptate reclamantului a venit cu diverse variantele de motivare care în consecință se contrazic reciproc, nu au o logică şi suport probatoriu, cum ar fi că reclamantul **********, a refuzat să realizeze de facto ultima cursă în favoarea S.R.L Adenosar, adică este vorba de deplasarea din luna mai 2019 (Foaia de parcurs din 24.05.19), care după mai multe rugăminţi din partea administraţiei a realizat-o totuşi convenind cu angajatorul că este ultima. Apoi, pîrîtul face referire la o Dispoziţie de plată de casă nr.156 din 07.06.2019 în privința căreia pretinde că a fost semnată de ********** (fapt care a fost negat de reclamant), invocând că prin acest act reclamantului iar fi fost avansate cheltuielile pentru o nouă cursă .

Relevă că în asemenea circumstanțe este lipsită de logică şi vin în contradicție alegațiile părții pârâte cu privire la faptul că reclamantul nedorind să activeze în cadrul companiei încă din mai 2019 fiind cu greu convins să efectueze ultima cursă, ar fi acceptat să muncească în luna iunie a aceluiași an. În consecință partea pârâtă a declarat că intenționează să inițieze o acțiune civilă de încasare a acestei sume "presupus primite " de reclamant pentru o cursă care niciodată nu a fost de nimeni planificată.

Mai mult decât atât, avocatul reclamantului observă că partea pârâtă nu a prezentat nici un act ce ar confirma itinerarul cursei, destinația şi mărfurile ce urmau a fi transportate începând cu 07.06.2019 de către reclamant în interesele S.R.L Adenosar.

Pîrîtul a menționat că, reclamantul s-ar face vinovat pentru faptul sustragerii a două roţi de rezervă din spate a remorcii noi de tip Schmitz atunci când a staționat în luna mai 2019 pe teritoriul Cehiei cu camionul Scania culoare roșie cu n/î VVS 235 pe care o conducea.

Menționează că în acest sens, S.R.L Adenosar a făcut aluzii că nu va achita salariul reclamantului înaintîndu-i acestuia pretenții, fapt probat de avocatul Ropot Veaceslav prin Extrasele mesajelor de pe WhatsApp. Precizează că politia cehă a fost sesizată de reclamant pe marginea sustragerii roților remorcii, colaboratorii întocmind în acest sens Solicitarea din 20.06.2019 (în copie), înscriere oficială din 02.06.2019 (în copie), Lista şi descrierea obiectelor sustrase (în copie) fapt care în consecință i-a oferit companiei ocazia S.R.L Adenosar să încaseze oficial despăgubiri de 40000 crone, acţiune pe care ultima nu a întreprins-o din lipsă de diligenţă a administraţiei companiei.

Pentru aceste considerente salariatul nu poate răspunde pecuniar pentru despăgubirile care urmează a fi încasate în favoarea angajatorului din organele competente sau persoane fizice (companii de asigurări, persoanele vinovate de sustragere).

Consideră că, aceasta versiune a părţii pârâte, aduce drept argumente de acoperire a neachitării salariului reclamantului faptul că , conform Foii de parcurs din 24.05.2019, lui ********** i-ar fi rămas surse financiare destinate pentru cheltuieli de deplasare şi că aceste rest de bani în opinia avocatului companiei pârâte ar îndreptăți angajatorul să nu-i achite reclamantului salariu.

Indică că, cu regret însă compania pârâtă nu a făcut calculele din Foaia de parcurs din 24.05.2019 pentru a constata că în cursa respectivă au efectuate cheltuieli de 472 euro (Ungaria, România, Slovacia, Germania), 111 roni (România), 560 de zloţi (în Polonia).

Menționează că în consecință, partea pîrîtă nu a prezentat ce sumă a fost acordată reclamantul pentru cheltuielile din cursa ce a avut loc în luna mai 2019 (prin ce dispoziție de plată), care ar fi restul de bani ce ar fi fost păstrat de reclamant cu indicarea calculelor. Ce cheltuieli au fost luate în considerare şi care nu au fost acceptate.

Concluzionează că angajatorul nu şi-a onorat obligaţia prevăzută de art.118 alin. 1 din Codul de procedură civilă a R.M şi a confirmat deopotrivă că nu a achitat salariul şi alte plăţi similare, motiv pentru care urmează ca acestea sa fie încasate din contul companiei pârâte. Suplimentar, daunele provocate de pârâtă implică obligarea acesteia de a compensa şi prejudiciul moral al reclamantului.

Solicită să fie casată integral Hotărîrea Judecătoriei mun. Chişinău, sediu Centru din 10.02.2022, să fie emisă o decizie nouă prin care să fie dispusă încasarea din contul S.R.L Adenosar, în favoarea reclamantului ********** a salariului pentru luna mai 2019 în mărime de 527 euro echivalentul a 11114,43 lei. Să fie dispusă încasarea din contul S.R.L Adenosar, IDNO ***** în favoarea reclamantului ********** a pierderilor cauzate de neachitarea la timp a salariului în mărime de 86,56 euro, echivalentul a 1825,55 lei. Să fie încasat din contul pîrîtei adaosul la salariu în mărime de 60 euro, echivalentul a 1265,40 lei. Să fie încasat

din contul pîrîtei prejudiciul moral în mărime de 500 euro, echivalentul a 10545 lei (cuantumul unui salariu mediu lunar conform art.90 alin.3 C.F al R.M).

În ședința instanței de apel, reprezentantul apelantului Ropot Veaceslav a susținut apelul declarat și a solicitat admiterea acestuia din motivele invocate, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 10 februarie 2022, ca fiind ilegală cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Reprezentantul intimatului S.R.L ,,Adenosar", avocatul Oleg Tănase a solicitat respingerea apelului ca nefundat cu menținerea hotărârii instanței de fond.

Apelantul **********, fiind legal citat la ședința instanței de apel, nu s-a prezentat, în legătură cu ce, în conformitate cu art. 379 alin. (2) CPC, coroborat cu art. 102 alin. (4^1) CPC, instanța de apel a dispus examinarea cauzei în lipsa participanților la proces neprezenți.

Audiind părțile prezente la proces, studiind materialele dosarului și înscrisurile administrate, analizând concluziile expuse în hotărârea supusă apelului în coroborare cu argumentele expuse în cererea de apel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău concluzionează că cererea de apel declarată de avocatul Ropot Veaceslav în interesele ********** este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art.373 alin. (1), (2) și (5) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate, Colegiul civil reține că sarcina instanței de apel derivă din dispozițiile art.373 alin.(1), (2) și (5) CPC, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

În conformitate cu art.385 alin.(1) lit. a) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Înaintând prezentată acțiune împotriva S.R.L ,,Adenosar" în baza circumstanțelor expuse, reclamantul ********** a solicitat încasarea salariului, pierderilor cauzate pentru neachitarea salariului și compensarea prejudiciului moral.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a respins cererea de chemare în judecată depusă de ********** împotriva S.R.L „Adenosar” ca fiind neîntemeiată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe în raport cu prevederile art. 238-241 CPC, constată că, dispozițiile procedurale sus-arătate au fost respectate în tot, astfel, instanța de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părți, a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, concluziile instanței de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

După cum rezultă din materialele cauzei, conform contractului individual de muncă nr.16/06 din 16 iunie 2016 și a acordului adițional nr.16/06-1 din 01 septembrie 2017 încheiat între SRL Adenosar și **********, ultimul a fost angajat în calitate de conducător auto (rute internaționale).

Conform pct.10 din Contract părțile au prevăzut: a) Munca ”Salariatului” se atribuie conform timpului efectiv lucrat cu un salariu brut în mărime de 3400 lei lunar ceea ce constituie suma înainte de deducerea tuturor plăților, defalcărilor și tarifelor obligatorii prevăzute de legislația în vigoare a RM. b) Premii pentru rezultate deosebite de muncă (cuantumul premiei, pînă la 30% poate fi majorat pentru îndeplinirea unor misiuni importante și micșorat pentru încălcarea termenelor de realizare a atribuțiilor, pregătire necalitativă a materialelor și încălcarea disciplinei de muncă).

Conform legislației în vigoare se acordă ajutorul material anual, compensațiile și alocațiile prevăzute (f.d.54-56).

Raportul de muncă între părți a încetat la 26 iunie 2019 prin demisie anunțată de reclamant, primind toate drepturile salariale pentru care reclamantul a consemnat lipsa pretențiilor față de angajator (f.d.79).

Conform certificatului eliberat de SRL Adenosar nr.21/11/3 din 11 noiembrie 2013 se confirmă că salariu mediu calculat conform Hotărîrii de Guvern nr. 426 din 26 aprilie 2004 constituie a) pentru o zi lucrătoare – 99,51 lei; b) pentru o zi calendaristică – 70,38 lei (f.d.63,66).

Colegiul reține că prin cererea de chemare în judecată reclamantul a solicitat încasarea din contul SRL Adenosar în beneficiul lui ********** a salariului pentru luna mai 2019 în mărime de 527 euro, echivalentul a 10921,55 lei; a pierderilor cauzate de neachitarea la timp a salariului în mărime de 112,44 euro, echivalentul a 2330,21 lei; a adaosului la salariu în mărime de 60 euro, echivalentul a 1243,44 lei; încasarea prejudiciului moral în mărime de 500 euro, echivalentul a sumei de 10 362 lei precum și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei.

Conform prevederilor art.45 Codul muncii al Republicii Moldova, contractul individual de muncă este înţelegerea dintre salariat şi angajator, prin care salariatul se obligă să presteze o muncă într-o anumită specialitate, calificare sau funcţie, să respecte regulamentul intern al unităţii, iar angajatorul se obligă să-i asigure condiţiile de muncă prevăzute de prezentul cod, de alte acte normative ce conţin norme ale dreptului muncii, de contractul colectiv de muncă, precum şi să achite la timp şi integral salariul.

Prevederile art.58 alin. (1) și (2) Codul muncii, statuează precum că, contractul individual de muncă se încheie în formă scrisă. Contractul individual de muncă îşi produce efectele din ziua semnării, dacă contractul nu prevede altfel. Potrivit art. 9 alin. (1) lit. d) Codul muncii al RM, salariatul are dreptul la achitarea la timp şi integrală a salariului, în corespundere cu calificarea sa, cu complexitatea, cantitatea şi calitatea lucrului efectuat.

Conform prevederilor art.128 Codul muncii al RM, salariul reprezintă orice recompensă sau cîştig evaluat în bani, plătit salariatului de către angajator în temeiul contractului individual de muncă, pentru munca prestată sau care urmează a fi prestată. La stabilirea şi achitarea salariului nu se admite nici o discriminare pe criterii de sex, vîrstă, dizabilitate, origine socială, situaţie familială, apartenenţă la o etnie, rasă sau naţionalitate, opţiuni politice sau convingeri religioase, apartenenţă sau activitate sindicală. Salariul este confidenţial şi garantat.

În acord cu prevederile art. 141 alin. (1) Codul muncii, salariul se plăteşte în monedă naţională.

În conformitate cu prevederile art. 142 alin. (1) - (3) al aceluiași act normativ, salariul se plăteşte periodic, nemijlocit salariatului sau persoanei împuternicite de acesta, în baza unei procuri autentificate, la locul de muncă al salariatului, în zilele de lucru stabilite în contractul colectiv sau individual de muncă, dar: a) nu mai rar decît de două ori pe lună pentru salariaţii remuneraţi pe unitate de timp sau în acord; b) nu mai rar decît o dată pe lună pentru salariaţii remuneraţi în baza salariilor lunare ale funcţiei. Angajatorul este obligat să încunoştinţeze salariatul despre mărimea salariului, forma retribuţiei, modul de calculare a salariului, periodicitatea şi locul de plată, reţinerile, alte condiţii referitor la salariu şi modificările acestora. La achitarea salariului, angajatorul este obligat să informeze în scris fiecare salariat despre părţile componente ale salariului ce i se cuvine pentru perioada respectivă, despre mărimea şi temeiurile reţinerilor efectuate, despre suma totală pe care urmează să o primească, precum şi să asigure efectuarea înscrierilor respective în registrele contabile.

Totodată, este de menționat că, alin.(1) lit. a) al art. 143 Codul muncii al RM, prevede expres că, dacă nu se contestă cuantumul tuturor sumelor ce se cuvin salariatului de la unitate, efectuarea achitărilor se face, în caz de încetare a

contractului individual de muncă cu un salariat care continuă să lucreze pînă în ziua eliberării din serviciu - în ziua eliberării.

Raportând circumstanțele speței la normele enunțate, Colegiul atestă ca fiind întemeiat raționamentul primei instanțe privind respingerea cererii de chemare în judecată înaintată de **********, reieșind din următoarele considerente:

Așadar, la caz, instanța de apel reține că apelantul-reclamant ********** atât în acțiune, cât și în cererea de apel a solicitat încasarea salariului pentru luna mai 2019 în mărime de 527 euro, echivalentul a 10921,55 lei.

Colegiul reține că la 26 iunie 2019 reclamantul a semnat cererea de demisie în care a indicat că nu are pretenții față de angajator (f.d.79). Aceleași circumstanțe se confirmă inclusiv și prin adeverința eliberată de SRL Adenosar nr.21/11/4 din 11 noiembrie 2013 (f.d.64).

Colegiul va aprecia critic alegația apelantului precum că a fost stabilit plata unei sume salariale de 0,10 Euro/per Km, deoarece astfel de angajament nu este în regăsit în contractul părţilor, iar pe de altă parte contractul individual de muncă, art.873 Cod civil (corespondent textului de lege în redacţia anterioară) stabilesc că obligaţiile pecuniare se exprimă doar în monedă naţională.

Reieșind din cele relatate, Colegiul concluzionează că pretenţia reclamantului de încasare a salariului de 527 Euro, pentru luna mai 2019 - este neîntemeiată, în condiţiile în care lipsesc restanţe salariale, iar instanța de fond întemeiat a respins această pretenție.

Conform art. 330 alin. (1) lit. (e), (f), alin.(2) Codul muncii, angajatorul este obligat să compenseze persoanei salariul pe care aceasta nu l-a primit, în toate cazurile privării ilegale de posibilitatea de a munci. Această obligaţie survine, în particular, în caz de: reţinere a plăţii salariului; reţinere a tuturor plăţilor sau a unora din ele în caz de eliberare din serviciu; În caz de reţinere, din vina angajatorului, a salariului (art.142), a indemnizaţiei de concediu (art.117), a plăţilor în caz de eliberare (art.143) sau a altor plăţi (art.123, 124, 127, 139, 186, art.225 alin.(8) etc.) cuvenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întîrziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen.

Colegiul reține că s-a stabilit cu certitudine că angajatorul nu are careva datorii salariale față de **********, respectiv, cerința cu privire la încasarea din contul SRL Adenosar în beneficiul reclamantului a pierderilor cauzate de neachitarea la timp a salariului în mărime de 112,44 euro, echivalentul a 2330,21 lei corect a fost respinsă ca neîntemeiată.

Cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat prin neachitarea salariului cuvenit, Colegiul reține următoarele:

Conform art. 327 alin. (1) Codul muncii, partea contractului individual de muncă (angajatorul sau salariatul) care a cauzat, în legătură cu exercitarea obligaţiilor sale de muncă, un prejudiciu material şi/sau moral celeilalte părţi

repară acest prejudiciu conform prevederilor prezentului cod şi altor acte normative.

Potrivit articolului 329 Codul muncii al. (1) angajatorul este obligat să repare integral prejudiciul material şi cel moral cauzat salariatului în legătură cu îndeplinirea de către acesta a obligațiilor de muncă, în cazul discriminării salariatului la locul de muncă sau ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel.(2) Prejudiciul moral se repară în formă bănească sau într-o altă formă materială determinată de părţi.

Conform art. 2036 alin. (1) și (2) (art. 1422 în redacția în vigoare pînă la 01.03.2019) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.

În speță nu s-a constatat că reclamantului i s-ar fi cauzat un prejudiciu moral, în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de muncă, din aceste considerente prima instanță în mod întemeiat a respins această cerință ca fiind nejustificată.

Mai mult ca atât, cum rezultă din materialele cauzei, cerința privind repararea prejudiciului moral este subsecventă cerințelor de bază privind încasarea plăților salariale și deoarece cerințele de bază s-au dovedit a fi nefondate este neîntemeiată și cerința subsecventă privind repararea prejudiciului moral.

În această ordine de idei, în viziunea Colegiului, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelant, citate supra, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate și apreciate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speței.

În final, instanța de apel subliniază că, contrar prevederilor art.118, 121 CPC, apelantul, în fața instanței de fond, nu au adus careva probe în susținerea pretențiilor sale și prin urmare instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței și a respins ca nefondată acțiunea.

În așa circumstanțe, Colegiul reiterează că, concluziile primei instanțe sunt întemeiate şi legale, în concordanță cu prevederile art.239 CPC, iar argumentele expuse în apel s-au dovedit a fi nefondate, în legătură cu ce apelul urmează a fi respins cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În temeiul celor expuse, în conformitate cu prevederile art.385,389-390 din CPC, Colegiul civil

D e c i d e:

Se respinge cererea de apel depusă de avocatul Ropot Veaceslav în interesele **********.

Se menține hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 10 februarie 2022, emisă în cauza civilă nr.2-20446/2021, intentată la cererea lui ********** de chemare în judecată a SRL„Adenosar” cu privire la încasarea salariului, pierderilor cauzate pentru neachitarea salariului și compensarea prejudiciului moral.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni din data comunicării deciziei integrale.

Președintele completului, judecătorul Iurie Cotruță

Judecătorii Ion Țurcan

Liuba Pruteanu